

Eindexamen muziek havo 2006-I

■ J. Haydn - Pianosonate nr. 4, 1e deel

cd1 track 2

Dit vragenblok gaat over een deel uit een pianosonate van Joseph Haydn (1732-1809). Dit deel staat in de hoofdvorm.

Van thema 1 is de melodie afgedrukt.

Bij de haak wordt de melodie tweestemmig gespeeld.

- 2p 1 Geef met nog twee haken aan waar de melodie eveneens tweestemmig wordt gespeeld.
Je hoort het fragment drie keer.

cd1 track 3

Je hoort het zojuist beluisterde fragment nog drie keer. Waar de melodie tweestemmig wordt gespeeld, gebeurt dit bijna steeds in hetzelfde interval.

- 1p 2 Welk interval is dat?

.....

cd1 track 4

Je hoort thema 1 en het vervolg erop drie keer. De melodie van thema 1 is nogmaals afgedrukt.

In dat vervolg wordt de melodie herhaald, maar wijkt vanaf een bepaald punt af.

- 1p 3 Geef met een pijl aan vanaf welke noot de melodie afwijkt.
- 1p 4 Noem een melodisch kenmerk van die verandering.

.....

cd1 track 5

Je hoort eerst thema 1, daarna het begin van thema 2, en dit twee keer.

- 1p 5 Beschrijf de melodische overeenkomst tussen beide thema's.

.....

cd1 track 6

Je hoort drie keer het hele tweede thema. Dit bestaat uit twee onderdelen van respectievelijk vier en zes maten.

- 1p 6 Noem een verschil tussen beide onderdelen. Beperk je tot de melodie en richt je antwoord op het tweede onderdeel.

.....

Eindexamen muziek havo 2006-I

cd1 track 7

Je hoort een deel van de doorwerking twee keer.

- 1p 7 Geef in onderstaand schema met kruisjes aan van welk materiaal uit de expositie in dit fragment gebruik wordt gemaakt.

	ja	nee
thema 1
thema 2

cd1 track 8

Je hoort het zojuist beluisterde fragment nog twee keer.

In deze doorwerking vindt motiefverwerking plaats.

- 1p 8 Geef nog een ander argument waarom dit fragment met recht een doorwerking kan worden genoemd.

.....

■ H. Waelrant - Musiciens qui chantez

cd1 track 9

Dit vragenblok gaat over het vierstemmige chanson 'Musiciens qui chantez' van de Nederlands-Vlaamse componist Hubert Waelrant (1517-1595). De altpartij wordt gezongen door een hoge mannenstem.

Je hoort het begin drie keer. De sopraanpartij is afgedrukt.

Mu - si - ciens qui chan-tez à plai - sir, mu - si - ciens,
mu - si - ciens qui chan-tez à plai - sir.

- 1p 9 Geef met een pijl aan waar de tenorpartij inzet.

cd1 track 10

Je hoort het begin en het vervolg, waarin onderstaande tekst wordt gezongen.

Qui gringotez, refringotez la note. Die de noten te hard of te scherp zingen.

In dat vervolg vindt een aantal veranderingen plaats.

- 2p 10 Noem twee van deze veranderingen. Een antwoord als 'de melodie is anders' is niet voldoende.

Je hoort het fragment drie keer.

1

2

Eindexamen muziek havo 2006-I

havovwo.nl

cd1 track 11

Je hoort de zojuist beluisterde tekstregel en de daaropvolgende. Beide staan afgedrukt.

Qui gringotez, refringotez la note.
Prenez un ton plus doux.

Die de noten te hard of te scherp zingen.
Kiest een mildere toon.

2p 11 Noem het verschil tussen de beide regels, gelet op:

meerstemmige schrijfwijze

ligging van de stemmen

Ga bij je antwoord uit van de tweede regel. *Je hoort het fragment drie keer.*

cd1 track 12

Van het volgende fragment is de sopraanpartij afgedrukt, maar ergens in de maten 2 t/m 4 ontbreekt een herstellingsteken.

1p 12 Noteer het herstellingsteken voor de betreffende noot.
Je hoort het fragment drie keer.

ce que le chant, ce que le chant, ce que le chant dé-no - te

cd1 track 13

Ook van het volgende fragment staat de sopraanpartij afgedrukt.

Et je vous pri - e, et je vous pri -
e que vous soy - ez soi - gneux

1p 13 Omcirkel de noot die wordt versierd.

1p 14 Plaats een haak onder de noten waar in de *baspartij* een dalende reeks van vijf tonen klinkt.
Je hoort het fragment vier keer.

cd1 track 14

Van het volgende fragment staat het ritme van de hoogste stem onvolledig afgedrukt.

2p 15 Maak het ritme volledig. Rusten zijn niet nodig.
Je hoort het fragment vijf keer.

Eindexamen muziek havo 2006-I

cd1 track 15

Je hoort drie keer het slot.

- 1p **16** ■ Hoe is het slotakkoord samengesteld? (Omcirkel het juiste alternatief.)
- A majeur drieklank
 - B mineur drieklank
 - C alleen grondtoon en kwint
 - D unisono

■ J. Williams - Star Wars

cd1 track 16

Dit vragenblok gaat over muziek uit de film Star Wars, gecomponeerd door John Williams.

Het eerste gedeelte van dit vragenblok gaat over het hoofdthema uit de film. Dit hoofdthema is samengesteld uit twee contrasterende gedeeltes, die we aangeven met thema 1 en thema 2.

Thema 1 staat afgedrukt.

In het begin wordt thema 1 twee keer gespeeld. Bij de tweede keer krijgt het strijdlustige karakter van deze muziek nog meer nadruk.

- 1p **17** □ Leg uit waardoor dit komt.
Je hoort het fragment drie keer.

.....

cd1 track 17

In het volgende fragment spelen de violen thema 2. De melodie hiervan staat onvolledig afgedrukt.

- 2p **18** □ Vul de ontbrekende noten in. Het ritme is gegeven.
Je hoort het fragment vier keer.

cd1 track 18

- 3p **19** □ Je hoort de laatste vier maten van thema 1, gevolgd door de eerste vier maten van thema 2.
- Noem een verschil tussen beide gedeeltes, gelet op de *instrumentatie* en de *melodie*.
Noem daarnaast nog een ander verschil.
Ga bij je antwoord uit van het tweede gedeelte. *Je hoort het fragment drie keer.*

instrumentatie

melodie

ander verschil

Eindexamen muziek havo 2006-I

cd1 track 19

Je hoort het gehele hoofdthema, inclusief de intro, twee keer. Thema 1, dat wordt aangegeven met a, staat nogmaals afgedrukt.

- 2p **20** Noteer het vormschema met per ongeveer vier maten een letter en eventuele accenten. Ga hierbij alleen uit van de *melodie*.

Intro - a - ... - ... - ... - ... - ...

cd1 track 20

In 1977, vrijwel direct na het verschijnen van de eerste Star Wars film, maakte de Amerikaan MECO een discoversie van het thema. Het originele thema 1 van John Williams staat nog eens afgedrukt.

- 2p **21** De melodie van de discoversie verschilt van de hier afgedrukte melodie. Noem twee verschillen. Beperk je tot het met een haak aangegeven gedeelte en laat buiten beschouwing dat het thema op een andere toonhoogte wordt gespeeld. Ga bij je antwoord uit van de discoversie.

Je hoort het thema in de discoversie drie keer.

1

2

cd1 track 21

De volgende vragen gaan over fragmenten uit het 'Duel of the Fates'.

De melodie van het volgende fragment bestaat uit vier stukjes van elk twee maten. Het ritme van die vier stukjes is steeds hetzelfde.

- 2p **22** Noteer het ritme van een zo'n melodiestukje. *Je hoort het fragment drie keer.*

cd1 track 22

Ook in het volgende fragment wordt de zojuist beluisterde melodie gespeeld.

- 1p **23** Welk instrument speelt nu de melodie?

.....

Vanaf het tweede stukje speelt een groepje blaasinstrumenten mee.

- 1p **24** Wat speelt dit groepje vergeleken met de bij vraag 23 bedoelde melodie? *Je hoort het fragment drie keer.*

.....

Eindexamen muziek havo 2006-I

cd2 track 3

In het volgende fragment wordt de tweede helft van de melodie van de soloviool gespeeld en zet ook de zangstem in. De vioelmelodie staat afgedrukt.

In de loop van dit fragment treedt een tempoverandering op.

1p **29** Geef de technische term voor deze tempoverandering.

Je hoort het fragment twee keer.

.....

cd2 track 4

Je hoort het zojuist beluisterde fragment nog twee keer.

1p **30** Geef in het notenvoorbeeld van vraag 29 met een pijl precies aan waar de zangstem inzet.

cd2 track 5

Je hoort het begin van de zangmelodie twee keer. De tekst staat afgedrukt.

Und morgen wird die Sonne wieder scheinen
Und auf dem Wege, den ich gehen werde

In dit fragment klinkt ook het slot van de vioelmelodie en het begin van de herhaling ervan. De vioelmelodie sluit echter niet af op de grondtoon. In de zangstem wordt de grondtoon wel gezongen.

1p **31** Onderstreep in de tekst het woord of de lettergreep waarop de zangstem voor het eerst de grondtoon zingt. Laat 'Sonne' buiten beschouwing.

cd2 track 6

Je hoort dit fragment en het vervolg twee keer. De tekst met de vertaling staat afgedrukt.

1 Und morgen wird die Sonne wieder scheinen	En morgen zal de zon weer schijnen
2 Und auf dem Wege, den ich gehen werde,	En op de weg die ik zal gaan
3 Wird uns, die Glücklichen, sie wieder einen	Zal zij ons, gelukkigen, weer samenbrengen
4 Inmitten dieser sonnenatmenden Erde	Op deze zon-ademende aarde
5 Und zu dem Strand, dem weiten, wogenblauen,	En naar het strand, wijds en golvend blauw,
6 Werden wir still und langsam niedersteigen.	Dalen wij zacht en langzaam af.

Gedurende bijna één volle regel heeft de zangmelodie dezelfde melodielijns als de viool, zij het met enige ritmische verschillen.

1p **32** Bij welke regel is dat het geval?

.....

Eindexamen muziek havo 2006-I

D. Sjostakowitsj - Wals uit Jazz Suite nr. 1

cd2 track 10

Dit vragenblok gaat over een wals uit de eerste Jazz Suite van Dimitri Sjostakowitsj (1906-1975).

Na een introductie van vier maten wordt thema 1 ingezet. Dit thema staat afgedrukt. *Je hoort dit fragment één keer ter oriëntatie.*

Thema 1

The image shows the musical notation for Thema 1, consisting of two staves of music in 3/4 time. The key signature has one flat (B-flat). The notes are numbered 1 through 16. The first staff contains measures 1-8, and the second staff contains measures 9-16. The melody starts on a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5. Measure 4 has a sharp sign above the note. Measure 14 has a flat sign above the note. Measure 16 ends with a quarter rest.

De baspartij speelt vanaf het begin een patroon van twee verschillende tonen.
1p **36** Welk interval vormen deze tonen?

.....

Vanaf een bepaald moment gaat de baspartij iets anders spelen.
1p **37** Geef in het notenvoorbeeld met een pijl aan vanaf welke noot dit het geval is.
Je hoort het fragment nog drie keer.

cd2 track 11

Je hoort thema 1 en het vervolg, waarin thema 2 wordt gespeeld.

2p **38** Welk instrument speelt thema 1?

.....

Welk instrument speelt thema 2?

.....

Je hoort het fragment één keer.

cd2 track 12

Je hoort dit fragment nog twee keer.

2p **39** Noem twee verschillen tussen thema 1 en thema 2, gelet op het ritme.
Ga bij je antwoord uit van thema 2.

1

2

Eindexamen muziek havo 2006-I

cd2 track 13

Je hoort een gedeelte uit het midden van het stuk twee keer. Viool en klokkenspel spelen hierin samen de melodie. Aan het begin van het fragment wordt de melodie twee keer aangevuld door een blaasinstrument dat een dalend motief van drie tonen speelt.

2p **40** Geef voor zowel de viool als het blaasinstrument de technische term voor de manier van articuleren.

viool

blaasinstrument

cd2 track 14

Je hoort een ander fragment twee keer.

1p **41** Welke ritmische figuur wordt telkens op de eerste tel van de maat gespeeld door het melodieinstrument?

.....

cd2 track 15

Het volgende fragment begint met thema 1. Dit fragment bestaat uit twee gedeeltes van acht maten.

2p **42** Geef voor zowel het eerste als het tweede gedeelte aan wat daar de functie van de vioolpartij is.

Je hoort het fragment twee keer.

eerste gedeelte

tweede gedeelte

cd2 track 16

Je hoort het eerste gedeelte van het zojuist beluisterde fragment nog twee keer.

1p **43** ■ Wat gebeurt hier met de toonsoort? (Omcirkel het juiste alternatief.)

- A blijft majeur
- B blijft mineur
- C gaat van majeur naar mineur
- D gaat van mineur naar majeur

cd2 track 17

Je hoort drie keer het slot. Het walskarakter is hierin minder duidelijk aanwezig.

1p **44** Leg dit uit.

.....

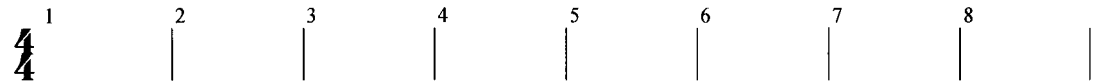
Eindexamen muziek havo 2006-I

The Black Eyed Peas - Shut up

cd2 track 18

Dit vragenblok gaat over het nummer 'Shut up' van de groep The Black Eyed Peas.

Dit nummer is grotendeels gebaseerd op een akkoordenschema van acht maten. Ter oriëntatie hoor je de eerste vierentwintig maten waarin dit schema (met een enkele wijziging) drie keer voorkomt.

Je hoort nu alleen de laatste acht maten.

- 2p **45** Zet een kruisje in elke maat waar van akkoord wordt gewisseld.
Je hoort het fragment drie keer.

cd2 track 19

Je hoort het volgende fragment vier keer. Van het eerste motief staat het ritme afgedrukt. Nadat het motief enige keren geklonken heeft zet het drumstel in.

- 1p **46** Op welke tel van de maat zet het drumstel in?

cd2 track 20

Je hoort een fragment dat bestaat uit het eerste en tweede couplet. Het eerste couplet wordt gezongen, het tweede wordt gerapt.

- 1p **47** Wat is het verschil tussen het gezongen couplet en het rapcouplet gelet op de instrumentale begeleiding. Ga bij je antwoord uit van het rapcouplet. Laat het geluidseffect aan het eind buiten beschouwing.
Je hoort het fragment twee keer.

cd2 track 21

Je hoort het zojuist beluisterde rapcouplet en het daarop volgende. In beide coupletten klinken naast de rapstem op sommige momenten ook andere stemmen, maar in het eerste couplet gebeurt dat op een andere manier dan in het tweede.

- 2p **48** Geef voor beide coupletten aan hoe dat gebeurt.
Je hoort het fragment twee keer.

eerste couplet
tweede couplet

Eindexamen muziek havo 2006-I

havovwo.nl

cd2 track 22

In het zojuist beluisterde tweede rapcouplet speelt de gitaar een tegenmelodie, die hieronder staat afgedrukt. *Je hoort dit couplet nog één keer ter oriëntatie.*

Je hoort nu twee keer een ander couplet, waarin dezelfde tegenmelodie wordt gespeeld.

Eén noot heeft nu een andere notenwaarde.

1p 49 Omcirkel deze noot.

cd2 track 23

Je hoort een ander fragment drie keer.

1p 50 Welk van de volgende alternatieven wordt door het drumstel gespeeld? (Omcirkel het juiste alternatief.)

A

snaartrom
bastrom

B

snaartrom
bastrom

C

snaartrom
bastrom

D

snaartrom
bastrom

Eindexamen muziek havo 2006-I

cd2 track 24

Van het volgende fragment staat de tekst afgedrukt.

boy: Girl our love is dying
Why did you stop trying
girl: I never been a quitter
But I do this for better
boy: Believe me I will do better
Let's forget the past and start this new plan
girl: Why? 'Cause it's the same old routine
And then next week I hear them scream
boy: Girl I know you're tired of the things I say
girl: You're damn right
'Cause I heard them lame damn
excuses just yesterday
boy: That was a different thing
girl: No it ain't
boy: That was a different thing
girl: No it ain't
boy: That was a different thing
girl: It was the same damn thing
Same as excuses
Boy you're useless
Whhooaaaa

- In dit fragment loopt de spanning tussen de jongen en het meisje steeds hoger op.
- 2p **51** Noem twee manieren waarop dit in de muziek tot uitdrukking wordt gebracht.
Laat de dynamiek en begeleiding buiten beschouwing.
Je hoort het fragment twee keer.

1

2

cd2 track 25

Je hoort twee keer het slot. Hierin wordt acht keer het motief 'Is that all there is' gezongen.
In de eerste helft van het fragment is de vocale en instrumentale begeleiding bij 'Is that all there is' duidelijk anders dan in de tweede helft van het fragment.

- 3p **52** Noem drie elementen uit de vocale en/of instrumentale begeleiding in de eerste helft die niet aanwezig zijn in de tweede helft.

1

2

3